

747.

Opera tria. Lit. Devan. Charta Ind. Foll. 217. Long. 11. Lat. 4½.

Foll. 1-123. Linn. 8, 9. *Rugviniṣchayae* textus. (C.)

Hoc apographon multis distichis additiis interpolatum est.

De codice Havniensi cf. Westergaard, p. 104. Ex eodem opere fragmenta Berolinensia 954, 955. desumta sunt.

Haec voluminis pars anno 1670 a Narabhaṭalílára (Jávarágráme) exarata est. (WALKER 182^a.)

748.

Lit. Devan. Charta Ind. Foll. 145. Long. 11½. Lat. 6. Linn. 10.

Śārngadharasamhitá, quo libro *Śārngadharas*, Dámódarāe filius, therapiam (chikitsásthānam) capitibus triginta duobus tractavit. Incipit:

श्रियं स दद्याद्भवां पुरारिर्दंगतेजःप्रसरे भवानी ।

विराजते निर्मलचंद्रिकायां महौषधीव ज्वलिता हिमाद्रौ ॥१॥

प्रसिद्धयोगा मुनिभिः प्रयुक्ताश्चिकित्सकैर्यैर्वहुशो नुभूताः ।

विधीयते शास्त्रधरेण तेषां सुसंग्रहः सज्जनरंजनाय ॥२॥

Opus in partes tres divisum est: *pūrvakhaṇḍa*, capp. 1-7; *madhyamakhaṇḍa*, capp. 8-20; *uttarakhaṇḍa*, capp. 21-32. Capitibus sex primis auctor praecepta generalia e sūtrasthāna (1-4) et śārīrasthāna (5, 6) desumta tradit. 1. paribhāśadhya. 2. bhaishajyakāloktidravvyarasagunavīryavipākaśakty-ritushatkākhyañā-dhya. 3. nāḍīparīkshānetraparīkshāmūtraparīkshā-dūtāgamanāḍīśakunalakshaṇa-vaidyayātrāśakunalaksha-ṇa-kālañānanirūpaṇa. 4. dīpanapāchanādiguṇoktividhi. 5. kalādikathana-srīṣṭīkramakathana. 6 (inc. fol. 22^a). āhāroktigarbhotpattikumārāposhaṇoktiprakṛitilakshaṇā-khya. 7. rogagaṇanādhya. 8. svarasakalpanā. 9. kvāthādikalpanādhya. 10. phāṇṭādikalpanādhya. 11 (fol. 43^b). himakalpanā. 12. kalkakalpanā. 13. chūrṇakalpanā. 14. vaṭakādikalpanā. 15. avalehakalpanā. 16 (fol. 60^a). ghṛitakalpanā. 17. tailakalpanā. 18. āsa-vārisṭhakalpanā. 19. dhātūpadhātuśodhanamāraṇakalpanā. 20. rasakalpanāvidhi. 21. snehapānavidhi. 22 (fol. 90^b). svedavidhi. 23. vamanavidhi. 24. virechanavidhi. 25. nirūhavastividhi. 26 (fol. 100^a). uttaravastividhi. 27. nasyavidhi. 28. dhūmapānavidhi. 29. gaṇḍūśhakavalapratīśāraṇavidhi. 30. lepamūrdhatailakarṇapūraṇavidhi. 31. ṣoṇitasrāvavidhi. 32. netraprasādanakarma.

Operis epilogus hic: आयुर्वेदसमुद्रस्य गूढार्थमणिचंचयाः । ज्ञाताः कैश्चिद्बुधैस्तैस्तु कृता विविधसंहिताः ॥ किंचिदर्घ्यं ततो नीत्वा

कृतेयं संहिता मया । कृपाकटाक्षविद्येयमस्यां कुर्वेत् साधवः ॥ विविध-गदातिदिदिद्वानाशनं या हरिरमणीव करोति योगरत्नैः । विलसतु शास्त्र-धरस्य संहिता सा कविहृदयेषु सरोजनिर्मलेषु ॥ Foliis 122-145. index continetur.

Liber nuper Benaris editus esse dicitur. De codicibus Berolinensibus cf. Weber Catal. p. 281.

Codex anno 1801 exaratus est. (WILSON 293.)

749.

Foll. 118-122^a. Capita tria, quorum primum et tertium e *Śārngadharasamhitá* excerpta sunt, secundum a *Malladeva* compositum est.

A. Fol. 118^b. distt. 9. *Nāḍīparīkshá*, de venarum pulsu tentando. Incipit: करस्यांगुष्ठमूले स्याद्वमनी जीव-साक्षणी । तच्चेष्टया सुखं दुःखं ज्ञेयं कायस्य पंडितैः ॥१॥ नाडी धत्ते मरुत्कोपे जलौकासर्पयोगतिं । कूरंगकाकमंडूकगतिं पित्तप्र-कोपतः ॥२॥

B. Fol. 119. distt. 25. *Kālañānam*, a *Malladeva* compositum, quo aegrorum aut sanitatem recuperatorum aut moriturorum indicia traduntur. Quae aut e corporis habitu, aut prodigiis et somniis colliguntur. Incipit:

महादेवं नमस्कृत्य सुरासुरनराचिंतं ।

धीमता मल्लदेवेन कालज्ञानं निगद्यते ॥१॥

आदौ वैद्येन विज्ञेयः साध्यासाध्यो गदस्तथा ।

सकलो निष्कलश्चापि जीवितं मरणं च यत् ॥२॥

सकलं कालहीनं च निष्कलं कालसंयुतं ।

इंद्रियाणां विकारेभ्यो मरणाशरणं भवेत् ॥३॥

सौम्यकांतिर्मतिश्चैव निमेषोन्मेषकारिणी ।

इत्थंभूता भवेद्द्रष्टिः (bhaved drisṭīḥ) चिरं रोगी स जीवति ॥४॥

Desinit in disticho: इदमायुःप्रमाणं हि मल्लदेवेन भाषितं । यो न जानाति लोकेऽस्मिन् कथं वैद्यः स उच्यते ॥२५॥

C. Foll. 120-122^a. distt. 48. *Mūtraparīkshá*, de vesica inspicienda. Incipit: पश्चात् रजनीनामो घटिकानां चतुष्टये etc.

Haec folia exeunte seculo superiore exarata sunt. (WALKER 137^f.)

750.

Lit. Devan. Charta Ind. Foll. 103. Long. 12½. Lat. 4½. Linn. 8.

Hoc codice liber medicinalis continetur, a *Vrinda* compositus, quo remedia in morbis singulis adhibenda traduntur. Incipit: